

**N:o 17.**

Ank. till Riksd. Kausli d. 2 Maj 1868, kl. 2 e. m.

*Första Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 3) Utlåtande N:o 11, i*

*anledning af väckt motion om indragning af öfveringenjörstjensten i General-landtmäterikontoret samt om förändrad arbetsordning för nämnda embetsverk.*

Sedan Andra Kammaran, med anledning af derstädes väckt motion i detta ämne, beslutat, för sin del, att Riksdagen skulle i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, *dels* att nu lediga öfveringenjörstjensten i rikets General-landtmäterikontor må tillsvidare lemnas obesatt, och *dels* att Kongl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida en så förändrad arbetsordning inom General-landtmäterikontoret må kunna införas, att de åligganden, som nu tillkomma öfveringenjören, blifva på de öfriga tjenstemännen fördelade, hvarigenom öfveringenjörstjensten, såsom derefter obehöflig, skulle kunna indragas; så har Första Kammaran, vid föredragning af Andra Kammarans protokollsutdrag med delgifvande af detta beslut, till Utskottet hänvist frågan för vidare utredning; och får Utskottet, som derjemte emottagit protokollet öfver den i Kammaran förda diskussion i ämnet, härmed deröfver afgifva Utlåtande.

Vid General-landtmäterikontoret äro, enligt den af Kongl. Maj:t den 6 Augusti 1864 utfärdade Instruktion, anställda:

en chef, en landtmäterisekreterare, en öfveringenjör, en landtmäterisekreterare,

fiskal, en aktuarie, som tillika är registrator, samt ordinarie ingenjörer och amanuenser till det i kontorets stat bestämda antal, hvilket, ursprungligen utgörande 5 ingenjörer, deraf 3 med 1,800 och 2 med 1,200 R:drs lön, samt en amanuens hos landtmäteri-fiskalen med 1,200 R:drs lön, år 1866 blifvit i fråga om de förstnämnde nedsatt genom indragning af en ingenjörsp plats med 1,200 R:dr i lön, hvilken lön tilldelats en amanuens hos styrelsen, som dessförinnan aflönats med särskilda medel.

Sedan i nämnda instruktion chefens göromål blifvit bestämda, stadgas, att Landtmäteri-sekreteraren åligger:

*att* föredraga, uppsätta och expediera de mål och ärenden, som på Landtmäteri-styrelsens afgörande bero samt icke tillhöra öfveringenjörens fördragning;

*att* vid fördragning yttra sin mening om det beslut eller den åtgärd, som bör vidtagas, och skälen dertill;

*att* upprätta register öfver inneliggande koncepter till expeditioner och protokoll samt föra saköreslängd öfver de vid General-landtmäterikontoret ådömda böter;

*att* öfver alla till expeditionen hörande handlingar m. m. upprätta inventarium samt handlingarne vårda; samt

*att* föra matrikel öfver landtmätare i länen, auskultanter och elever.

Öfveringenjören åligger:

*att* föredraga alla de mål och ärenden, som angå General-landtmäterikontorets arkiv, skattläggningar, byten, förmedlingar och afvittringsförrättningar, öfverinseendet å samt justering af mått, vigter, vägnings- och bränvinsprofningsinstrument samt aktuariens och ingenjörernes vid General-landtmäterikontoret äfvensom justerares tillsättning, tjenstgöring och entledigande, med enahanda skyldighet som sekreteraren i afseende på fördragning och expediering;

*att* föra matrikel öfver ofvanberörde tjänstemän;

*att* förrätta den vid General-landtmäterikontoret förefallande justering af landtmäteri-, vägnings- och bränvinsprofnings-instrument samt af mått och vigter;

*att* föra räkning öfver de böter och viten, som inflyta, och huru dessa medel användas;

att anordna de ingenjörerna åliggande publika göromål, emellan desse tjänstemän och aktuarien fördela den vid Kontoret förefallande privata karterrenovation och hålla hand öfver att deras arbeten varda skyndsamt och behörigen verkställda, samt att öfver de af aktuarien och ingenjörerna förrättade göromål föra anteckningsbok.

Varande derjemte föreskrifvet, dels att landtmäteri-sekreteraren och öfveringenjören skola vid General-landtmäteridirektörens frånvaro under de honom åliggande embetsresor, eller förhinder af jäf eller annat förfall, förvalta landtmäteri-styrelsen; dels att en hvar af dem åligger att vid den ledighet, som endera förunnas, förrätta den andres tjänst.

Enligt från General-landtmäterikontoret begärd och inkommen uppgift på de af bemälde två föredragande expedierade mål under loppet af sednaste tiden, utgöra dessa:

På föredragning af

Landtmäteri-sekreteraren:

Öfveringenjören:

År 1857—1,529 . . . . .	500 = 2,029.
» 1858—1,626 . . . . .	782 = 2,408.
» 1859—1,670 . . . . .	796 = 2,466.
» 1860—1,529 . . . . .	368 = 1,897.
» 1861—1,444 . . . . .	463 = 1,907.
» 1862—1,353 . . . . .	463 = 1,816.
» 1863—1,565 . . . . .	458 = 2,023.
» 1864—1,637 . . . . .	336 = 1,973.
» 1865—1,572 . . . . .	550 = 2,122.
» 1866—1,346 . . . . .	427 = 1,743.
» 1867—1,417 . . . . .	318 = 1,735.

Hvarjemte öfveringenjören har att justera och omjustera alla vigter för guldsmeder, apothekare med flere, till hvilkas justerande de i orterna anställde justerare vanligen sakna erforderliga fina och kostsamma vågar och i allt fall icke utan särskildt tillstånd ega justera dessa små vigter; omfattande öfveringenjörens justerareverksamhet år 1867: 4,680 vigter af alla slag samt 349 andra mätninginstrument, såsom landtmätare- och skeppsmätarekedjor, diopterlinealer med mätskalor, koniska rymdmått m. m. samt under Januari och Februari månader detta år 2,681 vigter och 43 andra instrument.

Det synes Utskottet sannolikt, att någon inskränkning af den vid General-landtmäterikontoret anställda personal vore lämplig och af förän-

drade förhållanden påkallad. Den redan anmärkta minskningen af landtmätare-förrättningarne i landsorterna, om också till en väsendtlig del tillfällig, såsom föranledd af den ekonomiska förlägenhet, som trycker jordbrukaren, torde likväl för framtiden, i den mån jorden undergått laga skifte, blifva fortfarande, ehuru hemmansklyfningar eller afsöndringar eller skiften af större jordpossessioner, som delas, alltid torde komma att gifva sysselsättning åt landtmätare. Denna sannolika minskning i landtmäteriförrättningarne synes visserligen också böra föranleda till minskning i göromålen vid Landtmäterikontoret, ehuru, enligt hvad ofvan intagna förteckning utvisar, antalet af de på landtmäterisekreterarens föredragning beroende ärenden icke väsendtligen minskats, och sålunda icke synes berättiga till det antagande att på honom kunde öfverflyttas någon del af de öfveringenjörens åliggande göromål.

Af hvad Utskottet nu anfört framgår, dels beskaffenheten af de, enligt nu gällande instruktion, öfveringenjörens åliggande göromål, dels att de på öfveringenjörens föredragning beroende mål i betydlig grad minskats och dels att en sannolikt fortgående minskning uti General-landtmäterikontorets göromål bör föranleda en indragning af någon eller några af dess tjänstbefattningar. Att nu afgöra hvilken eller hvilka tjänster vid Landtmäterikontoret kunna eller böra indragas eller om just öfveringenjörsbefattningen må anses mest obehöflig, tilltror sig icke Utskottet att bedöma, och kan fördenskull icke nu tillstyrka bifall till Andra Kammarens beslut, men då en utredning af härtill hörande frågor är af behovet påkallad för vinnande af besparing uti utgifterna för General-landtmäterikontoret, får Utskottet hemställa,

att Riksdagen i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, att Kongl. Maj:t täcktes taga i nådigt öfvervägande, om och hvilka indragningar i de på General-landtmäterikontorets stat uppförda embets- och tjänstemän må kunna, med afseende å den såsom sannolik förutsedda minskningen i landtmäterigöromålen, vidtagas.

På Utskottets vägnar:

*Axel K. Wachtmeister.*

**Reservation:**

## Reservation:

af Herr C. Storckenfeldt: »Mot Utskottets Utlåtande får jag vördsammt mig reservera:

Alldenstund, genom den utredning af frågan som nu skett, det synes mig ådagalagdt, att öfveringeniörs-tjensten, allt sedan 1859, då ekonomiska karteverket blef en från Landtmäterikontoret skiljd stiftelse, varit utan all betydelse, och de befattningar, som 1864 blifvit från andre kontorets tjänstemän på öfveringeniören öfverflyttade, lätteligen kunna af dem återtagas, helst deras göromål af kända skäl blifvit och årligen blifva allt mindre; och

derföre att tjensten nu, genom förre innehafvarens bortgång, blifvit vakant; samt

då, genom ett beslut i Första Kammarren, som vore olika det af Andra Kammarren fattade, ärendet otvifvelaktigt skulle förfalla och Första Kammarren derigenom skulle gifva ett starkt bevis på obenägenhet för besparing åt Statsverket, äfven då sådant kunnat ske genom indragning af den tjenst, som mest af alla befunnits öfverflödig,

så får jag yrka bifall till Andra Kammarrens beslut eller:

a) att Riksdagen i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t ville anhålla, att nu lediga öfveringeniörs-tjensten i rikets General-landtmäterikontor må tills vidare lemnas obesatt; samt

b) att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utreda, huruvida en så förändrad arbetsordning inom General-landtmäterikontoret må kunna införas, att de arbeten, som nu tillkomma öfveringeniören, blifva på de öfrige tjänstemännen fördelade, hvarigenom öfveringeniörs-tjensten, såsom derefter obehöflig, skulle kunna indragas.»

Herr *Hasselrot* C., ville hafva antecknat, att han i förestående beslut icke deltagit.